

Nr 235

Av herr **Hjalmarson m. fl.**, om representation för de kristna samfundet i visst slag av utredningar.

Vårt samhälle har vuxit fram under avgörande inflytande av kristna värderingar och under aktiv medverkan av människor, för vilka dessa varit livsbestämmande. Detta samhälle har blivit oss oersättligt, därför att vi medvetet eller omedvetet bär med oss den kristna synen på människan och människovärdet. En dylik samhällsgestaltning har blivit möjlig genom att människorna — oavsett om de omfattat de kristna trossatserna eller ej — godtagit moraliska normer, som också de är kristna. Det är — mot bakgrunden av vad gångna generationer byggt upp — väsentligt, att vi alltjämt erkänner de kristna krafternas medverkan som något centralt, positivt och oersättligt i det fortsatta samhälleliga arbetet. Frågor som dessa uppställer sig då: var erfordras mer än annorstädes i denna verksamhet den klart kristna aktiviteten, hur skall den komma till uttryck, i vilka yttre former skall ökade möjligheter ges för kristna insatser?

Ungdomens fostran och vården av ungdomarna kan inte planeras och vidare utvecklas utan att det kristna inflytandet får göra sig gällande. Samma gäller strävandena att tillrättaföra ungdom på glid liksom dem, som förlorat eller håller på att förlora fotfästet. Det är också ett samhällsligt intresse att hemmen kan återerövra sin plats i livsföringen och bli det samlande och fostrande centrum, där icke minst de unga känner trygghet. Detta ger äktenskapet och äktenskapets villkor dess vikt och värde men inskräper därtill att samhället bör göra vad i dess makt står för att äktenskapets ömsesidiga förpliktelser och ansvar må klart framstå för envar.

Den egentliga socialpolitikens syfte är och förblir att hjälpa dem som kommit i nöd samt att förebygga att så sker. Att utforma denna politik kan aldrig bli en uppgift endast för »experter». Den mänskliga synpunkten — den som i människan ser inte bara socialfallet — måste vara med i bilden.

De nya och tekniskt alltmer fulländade möjligheterna till masspåverkan — ej minst radio och television — lägger en farlig makt i de relativt få ansvarigas hand. Där måste det kristna ansvarsmedvetandet beredas starkt inflytande. I alla kulturländer ålägger man det tryckta ordet skyldighet att avstå från det, som kan verka förråande på läsaren, det som vädjar till de sämre instinkterna. Man gör det i den formen att missbruk av den oförytterliga medborgerliga rättighet, som tryckfriheten utgör, bestraffas. Att detta är till fördel för dem, som tar sin tjänst hos det fria ordet på allvar, är uppenbart. Å andra sidan kan ej förnekas, att det inom tryckfrihe-

tens ram visat sig möjligt att i ständigt stigande omfattning publicera och tillhandahålla våldsförhållande och om sinnets råhet vittnande tryckalster. För sin egen skull måste samhället resa sig till motstånd. Ingrepp mot tryckfriheten måste dock alltid väcka allvarlig betänksamhet. Men andra utvägar gives, genom vilka samhället kan markera sin vilja att få fram en fastare och mera bestämd praxis eller på olika sätt medverka till att skapa ett opinionsmässigt motvärn. Vid förberedandet av dylika åtgärder måste man också samverka med de kristna samfundet.

I betydande utsträckning formas vårt moderna samhälle vad på statsmakterna ankommer på det förberedande stadium, där utkastet till reformer och åtgärder växer fram, nämligen på den s. k. utredningsnivån. Ett inflytande, som verkligen skall kunna göra sig gällande, måste få komma till tals redan där. Senare kan vara och är ofta för sent.

Vi hävdar att i alla de sammanhang, där etiska och moraliska värderingar är av särskild betydelse, företrädare för svenska kyrkan och andra kristna samfund bör beredas plats i pågående och kommande utredningar. Det lär icke möta svårigheter att efter vederbörligt samråd med organisationerna på området finna lämpliga företrädare för dessa grupper. Vi understryker såsom självklart att dessa ledamöter ej är att betrakta som representanter för något visst politiskt parti utan för sin kristna uppfattning.

På samma sätt som vi tidigare i denna motion antytt problemställningar, vilka bland andra äger aktualitet i detta sammanhang, nämner vi här några exempel på pågående utredningar, där, såvitt vi förstår, medverkan från de kristna samfundens sida skulle vara behövlig och värdefull: 1956 års eftervårdsutredning, överläggningar för samordning av åtgärderna mot ungdomsbrottsligheten, 1956 års klientelundersökning rörande ungdomsbrottslingar, familjerättskommittén, nykterhetsvårdsutredningen, kommittén för ungdomsvårdsskolorna, barnanstaltsutredningen, socialpolitiska kommittén, 1957 års skolberedning, utredning rörande vissa organisatoriska frågor på idrottens och friluftslivets område, m. fl.

Åberopande det anförda hemställer vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla att i sådana utredningar genom sakkunniga, där etiska och moraliska värderingar av naturliga skäl bör komma till uttryck, skälig representation beredes de kristna samfundet.

Stockholm den 27 januari 1959

Martin Skoglund

Leif Cassel

Jarl Hjalmarson

Einar Haeggblom

T. G. von Seth

Gunnar Heckscher

Carl Östlund

Tage Magnusson

Ernst V. Staxäng

Karin Wetterström